

SLOBODNE TEME

50. NASILNE SMRTI NA PODRUČJU GRADA KRAGUJEVCA

Rašković A¹, Gajić V¹, Jovanović B¹, Gajić S²,

Milojević D¹

¹Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kragujevac,
Srbija

²Dom Zdravlja Kragujevac

UVOD. Tokom poslednje dve decenije zdravstveno stanje stanovništva Srbije i Kragujevca bilo je pod nepovoljnim uticajem brojnih činilaca. življenje pod jakim stresom i u traumatičnoj sredini dovelo je do opšte depresije i nebrige prema zdravlju. Precizni podaci o moratlitetu, njegovim uzrocima i trendovima, neophodni su više nego ikada, kako bi zdravstvena politika u Srbiji bila zasnovana na realnim parametrima, a preventiva usmerena ciljano ka određenim grupacijama stanovništva. Nasilne smrti predstavljaju one smrti pri kojima je došlo do nasilnog oštećivanja i/ili povređivanja organizma.

PACIJENTI I METODOLOGIJA. Cilj rada je utvrđivanje incidence i prevalence uzroka nasilnih smrti stanovništva na području grada Kragujevca i njihova analiza.

Istraživanje je sprovedeno na osnovu uvida u potvrde o smrti koje su nastupile van zdravstvene ustanove, izdatih od strane 6 lekara mrtvozornika na području grada Kragujevca, u periodu 01.01.-31.12.2006. godine, pri čemu je obuhvaćeno 1159 potvrda.

udovica (6). Iako gradsko stanovništvo čini 82% nalazimo podjednak broj nasilnih smrti među gradskim i seoskim stanovništvom. U dobnoj raspodeli nasilno preminulih najviše su zastupljeni muškarci starosti 51-60 godina (8), a najmanje ih je u grupi 31-40 godina (2). Najzastupljenije su žene starosti preko 80 godina (4), a najmanje žene starosti 61-70 godina. Najmanje nasilnih smrti se dogodilo u februaru (1), dok su "najcrnji" meseci maj (8), jun (6) i oktobar (7). Najveći broj nasilnih smrti čine samoubistva (56%), slede zadesne smrti (33%), a najmanje je ubistava (2%). Najveći broj samoubistava prema načinu izvršenja, su vešanja (33%), i to dva puta češće kod muškaraca nego kod žena. Sledi samoubistva vatrenim oružjem (15%) i vrše ih isključivo muškarci. Analizom uzroka smrti, opšte populacije nalazimo da mlađe radno aktivno stanovništvo (25-44 godine) najviše umire nasilnom smrću - 36,84% (7), slede srčane bolesti sa 26,32% (5) i maligne bolesti sa 21% (4). Analizom uzroka smrti starijeg radnog stanovništva (45-64 godine) vidimo da su najčešće maligne bolesti - 41,61% (72), za njima slede koronarne bolesti - 38,73% (67) i nasilne smrti - 10,4% (18). Najstarija dobna kategorija (preko 65 godina) je najčešće umirala od srca - 70% (673), zatim malignih bolesti - 15% (143), pa cerebrovaskularnih akcidenta - 9,35% (90).

ZAKLJUČAK. Nasilne smrti, kako u svetu, tako i kod nas, u stalnom su porastu. Iako je godišnji broj nasilnih smrti na nivou Srbije relativno mali u poređenju sa kardiovaskularnim i cerebrovaskularnim smrtima, taj broj na duži vremenski period nije zanemarljiv. Na žalost, naša država ne vodi preciznu evidenciju, niti se ovim pojavama uopšte pridaje širi značaj. Zbog toga je potrebno osnovati posebno telo ili komitet koji bi se bavio ovom problematikom.

Ključne reči: nasilne smrti, mrtvozornici, samoubistvo, zades, ubistvo